

Előfizetési árak

Helyben:
 Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 k. 50 f.
Vidéken:
 Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor., negyed évre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Vajda B. Utóda Könyvnyomdája Szentes, Kossuth-tér

Egyes példányok kaphatók

Lapunk könyvnyomdájában valamint lapkihordóinknál, kiknél lapunk előfizetésre is megrendelhető.

Megjelenik hetenként kétszer:
csütörtökön és vasárnap,
 a kora reggeli órákban.

Felelős szerkesztő: **SIMA LÁSZLÓ**
 Főmunkatárs: **HEGYI ANTAL**

Hirdetések árát,
 valamint nyitási közleményeket kiadóhivatalunk méret szerint a legutótabban számít.

A kamatlábról.

— Február 15.

Ha nefiniálni akarnánk azt, hogy a kamatláb honnét kapta tulajdonképeni elnevezését, úgy erre a világcsonkokon jelenleg uralkodó pénzügyi helyzetből önként kínálkozik a válasz.

Azért és onnét, mert mértőföldes lábakkal jelzi a táviró a kamatnak emelkedését vagy csökkenését.

Ami délelőtt az amerikai, londoni vagy párisi értéktőzsdéken történik, arról az összes pénzpiacok rögtön nyernek értesítést, azt már nálunk a deli értéktőzsde köllőleg pertraktálja és az újságokból is olvasható — má t. i. aki érdekel — (napok esti kiadásából) meg tudja.

Olyanformán vagyunk, hogy a kamatlábnak emelkedése vagy csökkenése többé kevésbé mindenkire nézve érdeklődéssel bír, mert a pénzügyi viszonyokban fekszik a kereskedelem és ipar. szóval az ország közgazdasági viszonyainak a súlypontja.

Ha olcsóbb a pénz, ez által kereskedelem és ipar föltétlenül föllendülést nyernek, míg a drága pénz a kereskedelmet és ipart megbénítja és alászállít minden spekulációs érdekeket.

A kamatláb kérdése azonban oly egyénekre nézve is, kik a kereskedelem és ipari vállalatokon kívül állanak, föltétlenül érdeklődéssel bír.

Vannak magánosok, kik tőkésnek, előnyös elhelyeztetését mérlegelik kamatoz-

latás szempontjából és viszont vannak magánosok, ki kötelezettségek eleit álva, a kamalláb alászállítása folytán könnyebb lélekezethez jutnak és mindjárt könnyebben tudnak boldogulni.

A kamatláb az a prokrustesi ágy melyet az uralkodó viszonyok nyújtanak ki vagy tolnak mindjobbban össze.

Itt a fizika törvényei éppen ellentétes irányban érvényesülnek.

Nagy kamatláb összeszűgít, kis kamatláb ellen kiterjesztő erővel bír. Azokra, kik erős uzsora kamat alatt állanak, bizony akárhány esetben erkölcsi halál vár. A prokrustesi ágy kinyomja belőlük a lelket.

Pedig hiszen van ilyenek! Mindenestre jóval több, mint akiknek pénzük elhelyezése gondot okoz.

Itt van egy nagy hivatalnoki kar, munkás osztály, azután a disz csakó és a katonai portopé urai. Mindezeknek egy jelentékeny hányada benn van az adósság csinálásában, sőt tovább megyek, valóságban uszik a sok adósságban, ami utóvégre nem is csoda! A megélhetési viszonyok — ételmi és minden egyes cikkben beállott óriási drágaság folytán — feltűnően nehezek és katonatisztek, vagy bizonyos tekintélyt képviselő hivatalnoki karra nézve meg van az a társadalmi kényszer, hogy nem képesek holmi költséges reprezentációs társadalmi kötelezettségek alul kibujni.

Ez az állapot meg is szerezte nekünk a külföld és a nagyvilág előtt azt a kétes dicsőséget, hogy elvagyunk ismerve adó-

ságcsináló államnak és azok előtt a forgalomban szereplő váltóinknak nincsen valami jó hangzása.

Amennyire lehetséges lebecsülük és bojkottálják.

Utóbbi napokban a pénzpiac helyzete kedvezőbbé alakult. Most a világtőzsdék kezdik magukat újból egészen jól viselni.

A nagy depressió szerencsésen véget ért.

Mindenfelé nagyobb a pénzkészlet és a pénzkészlet bőséges árja valahogyan utat tört magának a mi közgazdasági viszonyaink vérkeringésébe is. Ennek természetes folyamánya, hogy a kamatláb, mint a friss februáriusi hó egyre esik... esik.

Csakhogy most azután azon legyünk, hogy aki ezekből a megjavult pénzügyi viszonyokból kis új erőt akar magának meríteni, azt meg ne fojtsuk a még nálunk folyton virágzó szövetkezeti és egyéb uzsora rendszerekkel.

Érezze mindenki egyformán a viszonyok megjavulásának anyagi előnyeit és ne engedjünk többé bármily című és bármily hangzást uzsora rendszereknek akkora hatalmat, hogy azoknak kamatlábjá a szegény adókat egyszerűen könyörtelenül agyon tapossa.

Váradi Ignác

A „SZENTESI LAP” TÁRCAJA.

A revolver.

Irtá: Bródy Miksa.

Volt az asztalon egy otromba buldog-revolver. Az asszony félt a betörőktől, akik vasárnap délutánoként benyitogatnak a házakba, hogy onnan mindent elvigyenek. De bár hidegszemű, nyugodt asszony volt, alkalomadtán nem merte volna használni a fegyvert. Csak úgy játszott vele, mint grecekek az élő patkánnyal, amelyet a farkánál fognak meg, nehogy harapni tudjon. Ha jól el volt zárva, néha-néha ráfogta a férjére. Ijesztgette. A szeme ilyenkor hideg volt, mosolygott. A férfi nagyokat kacagott, majd gyengéden kicsavarta kezéből és visszatette szépen az asztalra. Kárpótlásul össze-vissza csókolgatta a fenyegető kezét.

Három év óta éltek együtt. Nagy Kálmán az egyik minisztériumban dolgozott, ahol számellenőr volt. Kora reggeltől délután kettőig, sokszor estig is, amikor felgyülemlett a sok restancia. Az asszony főzött és türelmetlenül várta mindig haza a férjét, akit a három esztendei együttlét alatt nagyon megszokott.

Eddig nagyon egyszerűen folyt le tehát a házasságuk s eddig ez a történet is nagyon

közönséges. Ami ezután történt, az még közönségesebb.

Akkor kődös idők jártak és mert tavasz is közel volt, mindenféle járványok pusztítottak a városban. És így nem is volt véletlen hogy egy mérges delelőt Kálmán a hivatalban harminckilenc fokos lázt kapott nem tudott dolgozni. Főnöke haza küldte. Kocsiba ült, ugy sietett haza. Az előszoba ajtajához kulcsa volt; csengetés nélkül jutott a lakásba. A konyhában főtt az étel, de senki nem volt látható. A cseléd talán bevásárolni ment. Az őr szobában sem volt senki; a hálószoba ajtaja zárva volt. De amikor Kálmán a kilincset lenyomta, belülről egy egész halk sikoly hallatszott.

Kálmán nem értett semmit ebből. De valamilyen ösztöne elkábította. Bambán nézett maga körül. Az asztalon meglátta a buldog-revolvert. Anélkül, hogy tudta volna, miért, odafutott s felragadta. Aztán egy rántással feltépte a hálószoba ajtaját.

Komisz, egyszerű történet. Agyonlőtte a két védtelem embert. Az asszony fehér melőléből gyorsan szokott ki a keserűszagú vér, de Kálmán ezt nem látta, csak felesége kék szemét, amely máskor oly hideg volt, míg most kohóban olvadtott opal fényében égett. A másikat, a férfit nem látta. Mire a cselédék és a szomszédok bejutottak, már minden elvégeztetett. Kálmán egy karosszékben ült

szemközt a két halottal és nagyon fájlalta a fejét...

Komisz egyszerű a történet, mint minden történet. Ugy hangzik mintha újságíró irtá volna meg egyeből szenzáció híján. Rége nem így volt. Ujabb volt az efféle mese s nem irták meg a lapok. De addig meséltek a mesemondók, amíg az emberek könyv nélkül tanulták meg a meséjüket és el is jászották. A régi félistenekkel és hősökkel most uton-utféten találkozunk, a mesemondó pedig a koponyáját verdesi, hogy az agyvelejének fájjon. Hogy az agyveleje új mesét mondjon neki, amit még nem irtak meg rendőri hírekben...

Kálmán is olyan hős volt, akiről már nem volna érdemes mesélni, ha ennek a komisz történetnek nem lett volna sokkal szebb emberibb kifejezése.

Az esküdtek természetes felmentették a kétszeres gyilkost, a barátai meleg és néma kézszeritással gratuláltak neki; a hivatalában pedig előléptették.

Kérlek, édesem, ne emlékeztess rá! Nem, ne beszélj róla, soha, soha! Megőrülök ha rá gondolok!

Az asszony törekény volt, mint a méh szárnya és sárga arcu volt, a szemében kék-fekete tűz csillogott és ellenkezni mert.

Folyt. köv.)

KRONIKÁS JEGYZETEK.

— Február 15.

Most, hogy már a verebek is elülték a lakodalmat, hihetetlen lendületet vett a közérdeklődés az iránt, hogy ez az esztendő milyen lesz hát? Nem tudom miért — eddig ugyanis nem tapasztaltam, tehát ujdonsült vagyok benne — Bálint napjához is fűződik valami tapasztalat. Hogy ez a tapasztalat mi lehet azt se tudom. Csak úgy sejdítem, mint Miklós Janesi a paprikás hús szagát. Az mondják, ha a veréb lakodalom nagyon hangos és vidám, akkor bőségg fogja elárasztani a földet, ha pedig olyan fél-gyasz ideji hangulatban ment le, akkor jaj nekünk várótipró halandóknak.

Sajnálom, hogy a verebek egyetlen hirlapja sem került kezembe s így nem olvashattam lakodalmi riportokat — mert nem szolgálhatok tájékoztatással.

*
Több szerénységet és több bizonyosság!

Ezt a kijelentést ma hallottam és megjegyeztem; olyan helyről jött, ahol szeretnek figyelmeztetni; de egyáltalán semmit sem akarnak figyelembe venni.

Vonatkozik a kijelentés a közügyek intézésére.

Hogy a kijelentésben elég sok a súlyos igazság én a legnagyobb készséggel konstatalem; de sem a szerénység sem a bizonyosság nem elég a közügyek intézéséhez.

Kell még más is. S ezt a harmadikat én adresszálom vissza a kijelentő urnak:

— Bácsi; kell oda ész is, több mint szerénység, meg tapintat is, több mint bizonyosság.

*
Félig már helyén vagyunk iskola ügyünkkel.

A gimnáziumi hozzájárulásból elengedtek 8000 koronát, a tanyai iskolák gondját lebillentik a vállalkozók az ősz kezdetével. Egy van még hátra: a polgári leányiskola államosítása s akkor készen vagyunk.

Mint halljuk a dolog a megindítás már ismét eljutott. Helyesen van eddig. Azonban kívánatos nagyon, hogy a tanulmányozás és a tárgyalás ne vegyen el rettenetes nagy időt, hanem a lehető leggyorsabban folyjon le minden s az Úr 1909-edik esztendejében vegyünk búcsút a leányiskolától is.

*
A gimnáziumi torna ünepség dolga a szentesi kereskedők és nyomdak szinte tendenciószerűen látszó elkerülése megszóllaltatta a helyi sajtót. Némelyek szerint helyesen, mások szerint nem most kellett volna, hanem majd.

No persze majd. Hiszen eddig is mindig a majd volt a hiba. Csak egyetlen egyszer kell föllépni idején és figyelmeztetni idején. Az használ egyedül.

Elvégre minden sérelmet jóvá lehet tenni; de ha az embert soha sem lehet megsérteni, akkor úgy találják meg tisztelni ahogyan éppen nem szeretné az ember.

És már ez majdhogy nem *Ilyen* tisztelt nyilvánítás volt.

Nem kérünk belőle.

*
Egy hete kötötték meg a békét. Azóta már a petíciót is vissza vonták, hogy a békekesség a legteljesebb legyen. Utánna vagyunk mindennek, tehát szabadon beszélhetünk róla.

Láttuk a habort.

Olvastuk a béke szerződést.

Most én azt szeretném tudni, ha vajon az a habort, amelyik lefolyt habort volt-e s az a béke, amelyik most beállott béke-e? A multkor ugyan itt azt mondtam: a béke a harcra készül.

Most úgy tapasztalom: nem is lehet ma már háborúzni.

Barázda.

UJDONSÁGOK.

A sejk.

Irta: Hermann Sudermann.

— Február 15.

Sátor arnyas hüvösén

Szóltam én a sejkhez akkor:

»Téged bölcsesé telt az aggkor,

S benned bízva hiszek én.

Vendégednek kell felelned:

Mikor izlik jól a serleg? —

»Frank,« felelt ő, »serleget

Akkor forgass csak, ha látod,

Hogy örvend a jóbarátod,

Vagy ha búsul ellened.»

S én feleltem: »Ez a szó,

Bölcs aggastyán, lesz vezérünk;

Most felelj meg erre, kérünk:

Monddjak, legfőbb földi jó

Údve, kinja szerelemnek;

Ámde ezek hol teremnek? —

»Ezt ki tudja, frank?« felel;

Ámde senki meg nem bánta,

Ha az asszonyt, vagy a lányt a

Vetélytarstól vette el.»

Felkacagtam: »Ez derék!

Boldog lettem buja áran

S tűrnie kell neki gyaván.

Most felelj meg erre még:

Szerelemre jó az álom,

Legjobb ágyam' hol találok? —

Felkacag, s szól azután:

»Hol? Nyeregében gyors lovadnak

És, mit ellenid boritnak,

Harcmezőn — a harc után.»

Igy az agg. Tekinte

Felvillanva messze szálla,

S mintha rengő ősz szakállá

Vérrel volna már tele . . .

Könnyű szívvel én kileptem,

S fúrge paripámra tértem;

Hála, ég Ura, neked,

Hogy, akikkel próbaképen

Az erőmet összemérem,

Adtál ellenségeket!

Fordította: Zoltán Vilmos.

— Február 15.

— **Pártértekezlet.** A szentesi I. és II-ik 48-as kör választmánya e hó 16-án délután 2 órakor az első 48-as kör helyiségében közös értekezletet tart a városi képviselő választások előkészítése dolgában.

— **Lemondások a megyén.** Mint értesülünk a vármegyei közigazgatási bizottságban viselt tagságukról lemondottak: *Futó* Zoltán és *Szathmáry* Ede, a központi választmányi tagságról pedig: ifj. *Vecseri* János és *Bécsi* Sándor. A megüresedett helyeket a februári közgyűlés tölti be.

— **Református Köri felolvasások.** A Református Körben a mai napon felolvasást tartanak a központon *Papp* Lejos 2 tanító és *Nagy* Imre ur. Szavalt: *Bonczos* Imrénke kisasszony. A felsőpárton felolvasnak: dr. *Lakos* Imre és *Szabó* Mariska kisasszony. A felolvasás a központon 4, a felsőpárton 5 órakor kezdődik.

— **Egyleti közgyűlés.** A szentesi V-ik temetkezési egylet folyó hó 16-án délután 2 órakor a ref. központi iskola tantervében évi rendes közgyűlést tart, melyre az egylet tagjai ez utón is meghívottak.

— **Öres alapítványi hely.** A vármegyének jótékonyági alapjánál a néhai özv.

Kiss Mihályné Frigyer Jozefa alapítványánál egy hely elhalálozás folytán megüresedett. E hely elnyeréseért február 26-ig jelentkezhetnek katolikus vallás kivételével bármely más vallású legalább 60 éves elszegényedett iparosok. A jelentkezők *Magyar* József h. polgármesternél nyújtották be kérvényeiket.

— **A városi bál.** Hírt adtunk már róla, hogy a városi tisztikar a városi képviselő-testület tagjainak bevonásával február 29-én bált rendez a színházteremben. A rendezőség most végzi az előkészítés utolsó munkálatait s a bál meghívói már a közel napokban ki lesznek bocsátva. A rendezőség mindent elkövet arra, hogy ez a városi bál mindenben méltó legyen a két előbb lezajlott bálhoz amely az idei farsang egyik legszebb és legkedélyesebb mulatsága volt.

— **A Katolikus Kör mulatsága.** Mint minden évben úgy az idei farsang vasárnapon — március 1-én — is rendez mulatságot a Katolikus kör. A mulatság tisztja jóvedelmét a kör hazalapja javára fordítja. Belépő-díj: személy-jegy 1 korona 20 fillér, családijegy 3 korona.

— **Nyilvános nyugta és köszönet.** A »Szentesi Daloskör« f. évi február hó 8-án tartott hangversenye alkalmával felülfizetni kegyesek voltak: Dr. Csáthó Zsigmond 10 k. Gróf Karolyi Imre 10 k. Dr. Matéfy Ferenc 10 k. Dr. Ulár István 10 k. Dr. Cicatricis Lajos 6 k. Fekete Márton 5 k. Halasz János 5 k. Özv. Sarkady Nagy Mihályné 5 k. Albertényi Antal 2 k. Balázsovits Norbert 2 k. Bene István 2 k. Halasz Szabó Lajos 2 k. Kovacs Karoly százados 2 k. Pázmán Géza 2 k. Sima László 2 k. Gyenes Antal 1 k. Sarkady Nagy Mihály 1 k. dr. Sinóros Sz. Sándor 1 k. N. N. 1 k. N. N. 1 k. Sulez István 1 k. Kolodinszky József 40 fillér, összesen 81 k. 40 fillér. Midőn a fenti örszegekért a kegyes adakozó uraknak és úrnőknek hálás köszönettel adozunk. Köszönetet mondunk a »Szentesi Kath. Kör« el. kegyének a kör helyiségeinek díjtalan átengedéseért is. — A »Szentesi Daloskör«.

— **Az ipartestület közgyűlése.** A szentesi ipartestület ez évi rendes közgyűlése e hó 18-án, kedden, délelőli 9 órakor tartja meg saját székházánál. Amenyiben a közgyűlésen az ipartestületi tagok határozati képes számban nem jelennek meg az újabb közgyűlés február 25-én délelőli 9 órakor lesz megtartva, amely azonban már a megjelentek számára tekintet nélkül határozati képes. Erre a közgyűlésre már nem bocsátanak ki újabb meghívót.

— **Nehezebb a násülés.** Eddig is nehéz volt ugyan, de ezennel még nehezebb lesz a a hadköteles korban levő ifjuságnak asszonyt vinni a házhoz. Legalább erre enged következtetni az a honvédelemügyi miniszteri kirovat, amelyben a főispánokat ankkora hívja egybe ebben az ügyben. A miniszter a főispánoktól azt akarja megtudni vajon a kivételes násülési engedélyek kiadását nem kellene-e valami módon megszorítani.

— **Önálló iparosok bálja.** A Szentesi Ipartestület tagjaitól alakult vigalmi bizottság folyó 1908 évi március hó 2 napján (farsang hétfőjén) az Ipartestületi székház összes termében, az Ipartestületi segélyalap gyarapítására társas vacsora és reggelig ingyen bor kiszolgálással egybekötött jótékony célú táncmulatságot rendez. Kezdeté est 7 és fél órakor. Belépődíj személyenként 2 kor. 40 fill.

— **Vadász a törben.** *Vass* Lajos kistőkkei lakost tilos vadászaton érték. A Felső-réten cirkáló esendőrök elől futással akart menekülni. Puskaikat is eldobta, csak hogy a menekülés gyorsabb lehessen, de a esendőrök lövéseim üldöztek és el is fogták. Megdöntötták ellene a kihágási eljárás.

— **Megint Sirok.** Tivoly történt, hogy egy mokói cigány; *Sirok* Miska a Petőfi előtt megbiesskázott egy magyart, nem adott neki

egy pipa dohányt. *Sírok* Miska ezért egy hónapot töltött a járásbíróház fogházában, ahonnan kiszabadulva hazatoloncolták Makóra. Sírok azonban úgy látszik unta a dolgot Makón s újra Szentescsre költözött. A putriban vett magának szállást. A rendőrség azonban egy lopási ügyben indított nyomozás során felültele a bícskás cigányt és előállította. Kisült ekkor, hogy Miskánál most is van a rovason. Egyelőre *Kiss* Janos városi börtönőr lakója lett, míg lefolytatják ellene a nyomozást és átteszik oda, ahol a mult évben lakott.

— **A helyettes ur.** *Kérdő* Mihály nagy nyomási tanyás béres egy napra felfogadta maga helyett *Szabó* Mihályt, hogy az ügyét-baját elláthassa. A helyettes ur olyanformán látta el a dolgát, hogy amikor magára maradt a tanyán elemelte *Kérdő* szűret s egy kenyérről, azután meglepett. A helyettes urat keresi a rendőrség.

— **A betegségek** elleni harcban a világ legkiválóbb orvosi egyesülete E betegségek sorában az első helyet az *Epilepszia* (Nyavalyatörés) foglalja el. E bajban szenvedőknek vizsgálati szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony gyógyító módszert alkalmaz, melyért már a külföld is méltó elismerésben részesítette. Ez orvos Dr. Szabó Sándor Budapest, V. Alkotmány u. 51 ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **Halva talált ember.** Csütörtökön reggel latogatába ment volna *Fehér* Ferenc sógorához *Száva* Janos Árpád-utca 49. sz. alatti lakoshoz. A sógort az agyon fekvő találta s megremülve látta hogy az halott. Az orvos rendőri vizsgálat szerint Száva, aki régóta betegkedett, természetes halállal mult ki.

— **Hideg van.** *Bazsó* Sándor gazdalkodó a maga karán tapasztalta, hogy az idő még télre jár. Mint a rendőrségen tett följelentéséből olvasható vekerlaposi tanyájáról egy kocsi szalmát elhordott valami didérgő ember. A meleg után áhítózt a rendőrség nyomozza.

— **Kétkéz kalmár a piacon.** *Négyesi* Péterné följelentett a rendőrségen, hogy a csütörtöki piacon valami élelmes zselétojvaj elemelte a pénztárcáját 2 korona 68 fillérral sulyosbitva. A kétkézkalmárt keresi a rendőrség.

— **Vásár szolnokon.** A téli vásárt Szolnokon február 23 és 24-én tartják meg. A vásárra vérszentes helyről minden féle állat felhajtható.

Iskoláink és a reformirányok.

Az iskola lévén a jövőendő jobb idők előkészítésének műhelye, senki előtt sem lehet közömbös, miképen tejesít iskoláink eme feladatát s eljuttatják-e mar a fejlődőségre azon fokozatra, ahonnan biztos tájékozódást nyújthatnak a növendékeknek az életviszonyok közt való eligazodásra, a pályaválasztásra és ezen uton a boldogulásra. Tantervek, javaslatok, ankétek és reformok mind csak arra valók, hogy az említett tájékoztatást megadják és megkönnyítsék a választott életpályákon való boldogulást. Az indítványok, tervezetek és javaslatok özőnőből újabb különösen két — egymással latzólag ellentétben álló, de a valóságban nagyon is egymásból folyó — irányvelvet latunk kimagaslani az iskolajavító, szociálpolitikusok és pedagógusok elmélkedéseiben.

Az egyik tábor a történelmi multtal való kapcsolatnak a fentartását és a századok tapasztalatai által szentesített cézerü-

ségi szempontból áthagyományozását emlegeti, a másik irányelv a multak kötelező hagyományainak félreszorításával csak a jövő érdekeit tartja szemmel s mindennek előtt a gyakorlati életre nevelést és hasznosság kérdését nyomja előtérbe.

Nem tagadjuk, mind a két tábor igazsága mellett igen erős érveket, bizonyítékokat hallánk felhozni az argumentumok harca között néha valóban zavarba jövőnk, melyik harcoló csoportnak az igazsága van közelebb az élethez s melyiknek reményeit fogja valóra váltani az idő. Mert az igazságokkal kíván harcolni mindakét tábor; a gyakorlati életben megnyilatkozó tényekre, eredményekre tud hivatkozni egyik is másik is.

S ha mégis olykor nagyon éles közöttük az ellentét s nagyon nehéz elveik gyakorlati értékének elfogadlatlan megítélése: ez onnan van, mert kevesen látjuk világosan a formai ellentétek fölött álló benső, eszmei kapcsolatokat, melynek figyelmen kívül hagyása ellenmondásnak tüneti föl azt, ami talán csak egy-egy, a priori esetből folyó logikai következmény.

Lássuk közelebbről, mit mondanak a történelmi kapcsolat és az eszmei irány hívei: Az iskola hagyjon békét a napi poliitikanak, de a századok tanulságait gyűjtse gondosan össze s ezeknek utralvólul hozatalával készítse elő a jobb, boldogabb századokat; ne fitymálja, kicsinyítse a multak alkotásait melyekből állami, nemzeti és kulturéletünk sarjadozott; ne legyen az iskola pusztán kenyérnyújtó intézmény, vegye figyelembe az egész embert, hatása legyen erkölcsi is, ne pusztán utilitárius irányu. Embertársának kenyéririgy vetélytársat, de jóindulatu testvért lasson aki esze és szive összes erejével azon van, hogy míg a saját boldogulásának megengedett feltételeit megszerzi, maga is bensőleg kényeszerive legyen masok, a közügy javára munkálkodni, az iras örök érvényű, szavaiként: »Szeresd felebarátodat mint te magadat.«

Ezekkel szemben, ha nem is homlok-egyenest ellenkezően, a következőket hangoztatják a jövőti biztosítási akaró utilitárius irány szószólói: Az iskolában az egyéniséget kell nagyra nevelni, önálló megéhitésre képesíteni s e szerint csak azt tanítani aminek az életben közvetlenül hasznát veheti. Amiből az ifju meg nem élhet, mindannak tudása nélkül ellehet. A szellemi tultelhelés gondosan kerülendő, ezért az irodalmi, történelmi nyelvészeti és filozófiai studiumok a minimuma redukalandók, szemben az exakt tudományokkal, amelyek az igazi életre nevelnek. Vallástudást, hit és erkölcsi tud-nivalókat, mindenki a családban szerezhel vallásosság és hit magánügyek, ezekhez a nyilvános iskoláknak semmi köze, mivel csak így biztosíthatják az egyetemes emberiség nagy idealját — a lelkiismereti szabadságot. A haza szük fogalmát is látítani kell, az egyetemeshez való tartozás gondolatát pedi kiemelni, hogy a jövőendő embere majdnem az egész világot oihonának tekinthesse s így annyival életrevalóbb legyen.

(Folyt. köv)

Hang a tulvilágból.

A nyitott ablak előtt egy kis asztalkán állt a fonográf s ledarálta egy híres opera kavatináját az ablak keretében, mintha szín-

házi diszlet volna, Párizs környékének egy része látszott. A goodozott, csinos kis kert a Szajnára támaszkodott. A folyó lassan hömpölygellte rózsásan csillogó hajjait a reneteg város felé, melynek tornyai és kéményei a távolban emelkedtek.

Marcellin Gibois ur és kedves Eugénije fölálodoztak a végére hajtó nyári est szépségét s jámbor kegyelettel hallgatták a pompás tenort, melynek ércs, kissé orrhangu éneke lamulak tárgya volt. Hősi balladáival, érzélgős és panaszos dalaival ez képviselte számukra az élet fényűzését s ez nyitotta meg nekik az álom országának kapuit, csekély igényű képzeld teheiségeknek oly gyönyörűségeket nyújtva, minőket azelőtt nem ismertek. Ez a hangszert még mélyebb és nagyobb örömet szerzett a házaspárnak, mint a galambok etetése, vagy kis kutyájuknak dédelgetése, mert szeszszédően váltakozó dalaival bő tárgyat adott képzeletüknek az ábrázolásra.

Csaknem harminc év óta a Faubourg Saint-Denis egy kicsiny, dohos fűszerüzletében sűrűgtek-forogtak mindketlen, gondos lelkiismeretességgel kimérve két sou ara sőt vagy egy negyed kilogramm vaját, végighallgatva a cselédek panaszeit és érdeklődve a vevők öröme és bajai irant, ami legfőbb kötelessége a jó kereskedőnek. Mikor azután végre a jól megérdemelt nyugalomba vonultak, egy egész kis városrészt nagyrabecsesülést és jókivamatait vitték magukkal.

Marcellin Gibois, aki ötvenöt évéhez az évek folyamán egy kis gombolyúséget szerzett, s Eugénia, aki törekenyebb volt és hasonlított azokhoz a gyümölcsökökhöz, melyek télen at az átágeréken érnek, hat hónap óta élveztek faradságos életmunkájuk gyümölcsét. Egy látszott, hogy még számos nyugodt és boldog év varakozik reájuk, am a sors irónikus szeszélye máskép akarta.

Egy szeptemberi estén Eugénie meghűt. A gondos apolás hiabavaló volt. Két héttel később Marcellin Gibois a temetőbe kísérte »hű és felehelletlen« feleségét, mint a sírkő felirata nevezte.

Fájdalma szivettépő volt. Egy látszott hogy egész életének alapját, létjogát elvesztette. Lélek, gondolat és sziv nélkül tegett tovább s egy ideig ep eszet felítették. Mikor öreg gazdaszonya így szól a szomszédokhoz: »Szegény gazdam! Bizonyosan tönkremegy utána!« — mindenki sírva fakadt.

Lassan-lassan azután mégis erőt vett fájdalomán, melynek külső nyilvánulási kezdtek ritkábbak és kevésbbé hevesek lenni. Marcellin, évekkal megőregedve, újra lathatóvá vált kerijében, te-leült a verandán s fájdalmasan elmerengve szemlélte kurtaszarú pipája füstjét, míg labáinai kutyája hevert. Villáját hetenkint csak egyszer hagyta el, minden csütörtökön, mikor Eugénije sírjához látogatott el, s ha ilyenkor visszatért, egészen a multban látszott élni, örökre a drága halottra gondolt, annak jelenlétét érezte, szavait hallotta s gondolatban azokra felelt.

Egy napon szemébe ötlött a rég elfelejtett fonográf Erről azután eszébe jutott valami. Ha akarta, bármikor hallhatta a halott hangját, szavait. Jól emlékezett rá: egy ünnepen, mikor néhány jóbarát volt nála vendégül, előbb énekeltek azután hallgatták a hangszert. Valaki — Gibois unokaöcsese, Viktor volt — a művészi darabok meghallgatása után azt javasolta, hogy ők énekeljenek bele a fonográfba, melynek tiszta te-mezéi ez ének-eket meg fogják rögzíteni. Ez

Sirolin

emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladeköt, éjjeli izadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlja.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Cie. Basel (Svájca)

„Roche“

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárúban Ára üvegenként 4 — korona.

vélte, ép annyit ér és érdekesebb, mint bármely opera. Az eszme tetszett, s a román melyet Eugénie énekelt, nagyon csinos volt és nagy hatást kellett. A halott dala most bizarr és komplikált jegyekbe foglalva ott pihent bezárva a kerek, barna dobozba. Marcellin ismerte a lemezt, melynek címkéjére maga a halott írta rá a dal címét: Szerelmi eskü.

Önkéntelen kézmozdulattal levette a doboz fedelét.

A gazdasszonynak kimenője volt s Gibois egyedül tartózkodott a házban. A szalon asztalán, vászonnal letakarva állt a fonográf. Gibois levette róla a takarót s valami közönyös lemezzel kipróbálta előbb a hangszert. A gépezet kifogástalanul működött. Azután reszkető kézzel belehelyezte a Szerelmi eskü hangjegylemezét. Mikor megtört a kis acélgombot, leirhatatlan izgalmosságot fogta el és arca halotthalványra vált.

Egy csengő, kissé remegő hang énekelni kezdte a románcot. Gibois úgy érezte hogy a szíve verése megáll. Kezét görcsösen összekulcsolta s könnyes szemekkel belebámult a fényes érclemezbe.

És ime, a második versszak után, mikor a refrén is elhangzott, halk érces csengésű, vontatott kacagás hangzott föl, mely rémüléssel töltötte el Gibois. Eugénie, mikor annak idején beleénekelte a hangszerbe, kétség-telenül kacagott és Gibois ezt elfeledte. De ami most megrémítette, az az volt, hogy a kacagás nem akart megszűnni s a mechanizmusnak valami hibájából folyton és folyton megújult. A kacagásba azután rémesen belevegült a megijedt kutya vonítása...

... Mikor a gazdasszony hazatért, tágranyilt szemekkel a karosszékben találta Gibois. Sápadt ajkai remegtek s folyton megújuló, halk kacagást hallottak, míg rémült tekintete a fonográfot pihent, mely szétörve hevert lábainál.

Louis Payen.

1408/1908.

Hirdetmény.

Szentes város tanácsa közhíré teszi, hogy az 1908 évre működni jogosult iparhatósági megbízottak következőleg osztották be működési körüket:

I. Kerületi műhelyvizsgálók lettek: Csurai Mihály, Kis Sándor csizmadia, Dachsbek János.

II. Kerületi műhelyvizsgálók: Berényi László, Vajdovics János, Vranka József.

III. Kerületi műhelyvizsgálók: Klein Ignác, Déló Nagy Kálmán, Zsoldos Ferenc csizmadia.

IV. Kerületi műhelyvizsgálók: Aradi Lajos, Kölber Ferenc, Egri László.

Tanonciskolai látogatók: Szemenyei Antal, Németh Jenő, Ácsi Kovács Sándor.

Lajstrom vizsgálók: Kenyeres Rafael, Kolodinszki József.

Gyárvizsgálók: Budai János, Báron József.

Kelt Szentes város tanácsa, mint elsőfokú iparhatóságnak 1908-ik évi Január hó 30-ik napján tartott üléséből.

Dr. Mátéffy,
polgármester.

Eladó sertések.

Nemes Istvánnak derekegyházdali 54 számú tanyáján 8 darab 8 hónapos sertése van eladó. — Értekezni lehet ugyanott.

1831/1908.

Hirdetmény.

Szentes város belterületén ujjonnan építendő járdák és átvezetek építésének valamint a meglévőket javításának 1908 Március 1-től December 31-ig 1 évre leendő biztosítása céljából versenytárgytlás fog tartatni.

Ennélfogva felhívom mindazon önálló iparosokat, kik ezen munkálatokat elnyerni óhajtják, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott, városi tanácshoz címzett zárt ajánlataikat, amelyhez 100 korona készpénz ovadék melléklendő, 1908 évi Február 25-ik napjának délelőtt 10 órájáig a központi ígató hivatalba adják be, amikor is az ajánlatok fel fognak bontatni.

Részletes feltételek a gazdasági tanácsnoki hivatalban megtudhatók.

A feltételeknek meg nem felelő, avagy későn érkezett ajánlatok nem vételnek figyelembe.

Szentes, 1908. február 6.

Dr. Mátéffy,
polgármester.

1V2

Kiadó lakás.

Egy előszobával, konyhával, kamrával és padlással ellátott kétszobás lakás I. kerület Rákóczy Ferenc utca 43 szám alatti f. év ápril. hó 24-től kezdődőleg haszonbérbe kiadó.

Bővebb értesítést Tóth László könyvvellő ad. 5V3

1590/1908

Hirdetmény

Szentes város tulajdonát képező zsupszigeti holt Tisza meder 29 parcellára oszva 1908. márc. 2 és 3-án a helyszínen tartandó nyilvános árverésen eladatik. Miről az árverezni szándékozók azzal értesítettek, hogy az árverés az I. számú parcellánál és minden napon délelőtt 9 órakor kezdődik. Bánatpénz mindenik parcellára a kikiáltási ár 10⁰/₁₀₀-a.

A felosztási tervzet melyből az egyes parcellák nagysága megtudható és az árverési feltételek a gazdasági tanácsnoki hivatalban hivatalos órák alatt betekintheők.

Szentes, 1908. évi január hó 30-án tartott tanácsüléséből. 3V1

Dr. Mátéffy Ferenc,
polgármester.

Eladó szőlőbirtok.

A Kis-Kunhalasi határban a várostól 2. órányi távolságban a majsai műút mentén

egy 10 kat. hold és egy 15 kat. hold

a legjobb bor- és csemege fajokkal és igen sok nemes 5-6 éves termő kajszin és őszi barackfakkal körül szegélyezett szőlő-telep a hozzá szükséges épületekkel, kapáslakkal, megfelelő hordó- és kádakkal szőlő zúzó, permétező, szeszűző, szóval minden oda tartozó felszereléssel.

kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó.

Értekezni lehet e lap kiadóhivatalában.

Nyomtatott Vajda Bálint Utódnál Szentesen

Bihari túró

minden heti piacon a fehér sapkásnál kapható kilónként 56 fillérért.

Csongrádon

a piac legforgalmasabb és legszebb helyen 1 szép nagy üzlethelyiség 8 remek nagy kirakattal és kézi raktárral, amely rőfős üzlethelyiségnek — esetleg vaskereskedésnek butor raktárnak vagy confecuiós üzletnek igen alkalmas azonnal kiadó. évi hasznóbér 250 ft. Ugyanott egy modern szép teljes rőfős berendezés is igen olcsón eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt SZABO GEZA Csongrádról. 10-4

Alapítotott 1860-ban

Szentes város legrégebb és

legszoilidabb ékszerüzlete.

Elsőrangú összeköttetésem folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindent közvetlenül gyárból vásárolva, — arany, ezüst, és drágakő ékszerárgyakat és evőszközöket, gyűrűket, láncokat, órákat és tajték árukat a Kossuth-téri református bérházban levő ÉKSZERÜZLETEMBEN a legutányosabbban és a legdivatosabb fazonban szolgálhatom ki I. bevőimnek s vállalom arany és ezüst tárgyak javítását.

Csaknem ötven éve a szentesi piacon levő ÉKSZERÜZLETEMNEK látogatása tehát feltétlenül érdekelben áll mindenkinek, aki e nemű szükségleteit előnyösen akarja fedezni.

Áruim olcsóságáról és áruim izléses voltáról könnyenmeggyőződést szerezhet magának egy vásárlással bárki is. Arany ezüst tárgyakat ujjonnan készítek, valamint azok javítását is jutányosan elvállalom.

Szentesen, 1907 október hó.

Kiválótisztelettel:

CSILLAG ÁRMIN
arany- és ezüst műves

26-1

Közel a Kossuth-térhez
3-4 szobás lakás kerestetik
május 1-re. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretik.

Hirdetéseket
felvesz
a kiadóhivatal.